

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Prawa Podstawowe](#) > Spain

Najlepsze praktyki państw członkowskich w zakresie Karty praw podstawowych

Autor treści:

Hiszpania

Hiszpania

Polityka rządu propagująca stosowanie i znajomość Karty wśród prawodawców, administracji, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Poziom znajomości i stosowania Karty wśród organów wykonawczych i organów administracji jest bardzo zróżnicowany.

Ilekczo rząd potwierdza swoje zaangażowanie w ochronę praw człowieka, wspomina o znaczeniu Karty. Miało to miejsce na przykład w [Dniu Praw Człowieka](#) obchodzonym 10 grudnia.

Z oczywistych względów wyróżnia się stosowanie Karty przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Unii Europejskiej i Współpracy.

Na [stronie internetowej](#) Ministerstwa potwierdzono zaangażowanie Hiszpanii w promowanie i ochronę praw człowieka oraz wskazano, że Karta praw podstawowych stanowi część krajowego systemu prawnego Hiszpanii i uzupełnia „wykaz praw i wolności przewidzianych w konstytucji hiszpańskiej”.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wykazuje bardzo dobrą znajomość Karty w zakresie przestępstw z nienawiści [Plan działania na rzecz zwalczania przestępstw z nienawiści (Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio), 2019 r.], azylu [Urząd ds. Azylu i Uchodźców (Oficina de Asilo y Refugio) i Poddyrekcja Generalna ds. Ochrony Międzynarodowej (Subdirección General de Protección Internacional)] i ochrony danych [Centrum Wywiadowcze ds. Walki z Terroryzmem i Przystępczością Zorganizowaną (Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y la Delincuencia Organizada)].

W 2014 r. Sekretariat ds. Sprawiedliwości przyjął instrukcję nr 16/2014 zatwierdzającą „Protokół działań sił bezpieczeństwa w zakresie przestępstw z nienawiści i zachowań naruszających przepisy prawne dotyczące dyskryminacji” („Protocolo de actuación de las fuerzas y cuerpos de seguridad en materia de »delitos motivados por el odio« y conductas que vulneren las normas jurídicas sobre discriminación”). W wyniku różnych reform legislacyjnych instrukcję tę zmieniono w kolejnym roku instrukcją nr 16/2015. Na wyżej wskazany protokół wyraźnie powołano się w kompendium najlepszych praktyk z całej Unii Europejskiej w zakresie zwalczania przestępstw z nienawiści. Kompendium opublikowała Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA). Dokument ten zawiera opis środków i działań opracowanych przez państwa członkowskie UE w celu zwalczania „przestępstw z nienawiści”; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej była jedną z wielu wykorzystanych regulacji, choć nie odgrywała czołowej roli: [tekst protokołu](#).

Ten sam Sekretariat Stanu ds. Bezpieczeństwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zatwierdził „Plan działania na rzecz zwalczania przestępstw z nienawiści” („Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio”), w którym przewidziano udział krajowej policji w programach szkoleniowych i wymianie najlepszych praktyk między państwami członkowskimi Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA): [tekst planu działania](#).

Ministerstwo Sprawiedliwości jest właściwe w dziedzinie praw człowieka i zwraca szczególną uwagę na Kartę

podczas opracowywania projektów ustaw, zarówno w uzasadnieniu, jak i przy sporządzaniu sprawozdań z oceny skutków aktów prawnych, zwłaszcza jeśli chodzi o transpozycję unijnych dyrektyw, dostosowanie hiszpańskiego systemu prawnego do prawa unijnego lub zapewnienie zgodności z międzynarodowymi traktatami lub konwencjami podpisanymi przez Hiszpanię w tym obszarze.

Na szczególną uwagę zasługuje [Urząd ds. Koordynacji i Jakości Regulacji](#) (Oficina de Coordinación y Calidad Regulatoria) w Ministerstwie Prezydencji, Stosunków z Kortezami i Pamięci Demokratycznej (Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática). Urząd utworzono w 2017 r. w celu zapewnienia koordynacji i jakości działań regulacyjnych prowadzonych przez rząd. W ramach tego ogólnego zadania Biuro musi zbadać „zgodność danej inicjatywy regulacyjnej z pozostałą częścią zarówno krajowego systemu prawnego, jak i systemu prawnego Unii Europejskiej”, zgodnie z art. 26 ust. 9 ustawy nr 50/1997 z dnia 27 listopada 1997 r. Od niedawna Urząd wymaga w swoich sprawozdaniach, aby sprawozdania z oceny skutków aktów prawnych obejmowały analizę zgodności projektów aktów ustawodawczych z postanowieniami Karty. Z tego względu uważa się, że Urząd może odgrywać niezwykle ważną rolę w propagowaniu uwzględniania Karty przy sporządzaniu projektów aktów ustawodawczych, co spowoduje wzrost świadomości znaczenia Karty we wszystkich ministerstwach sprawujących władzę wykonawczą.

Karta stanowi również ważny czynnik brany pod uwagę przy podejmowaniu decyzji w kwestii tego, czy państwo hiszpańskie powinno brać udział w postępowaniach prejudycjalnych wszczętych przez sądy pozostałych państw członkowskich, co miało już miejsce w związku z zakazem tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (art. 4 Karty w sprawach dotyczących warunków pozbawienia wolności w zakładach karnych, sprawa C-128/18 z dnia 15 października 2019 r., sprawa C-220/18 PPU z dnia 25 lipca 2018 r. i sprawa C-496/16 z dnia 15 listopada 2017 r.), poszanowaniem życia prywatnego i rodzinnego oraz ochroną danych osobowych (art. 7 i 8 Karty, sprawa C-73/16 z dnia 27 września 2017 r.), równością wobec prawa i niedyskryminacją (art. 20 i 21 Karty, sprawa C-205/15 z dnia 30 czerwca 2016 r.) oraz prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu (art. 47 Karty, sprawa C-73/16 z dnia 27 września 2017 r.).

W dniu 9 maja, w którym obchodzony jest Dzień Europy, Federacja Gmin i Prowincji Hiszpanii (Federación Española de Municipios y Provincias) wydała „[Manifest do władz lokalnych i regionalnych w Europie](#)” („Manifiesto por una Europa local y regional”), w którym zaproponowano: „Promowanie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a także historii UE w szkołach we wszystkich państwach członkowskich oraz pogłębianie wiedzy na temat funkcjonowania instytucji. Należy stworzyć odpowiednie warunki finansowe i prawne w celu zapewnienia, aby wszyscy uczniowie mieli szansę odwiedzić europejskie instytucje w okresie nauki szkolnej”.

W uzasadnieniach ustaw przygotowywanych przez zgromadzenie ustawodawcze jest niekiedy mowa o Karcie, w debatach parlamentarnych postanowienia EKPC i orzeczenia ETPC często stosuje się jako ważny punkt odniesienia lub kryterium, czego nie można powiedzieć o postanowieniach Karty ani o orzeczeniach TSUE, które są rzadziej wykorzystywane. Karta zaczyna być jednak coraz częściej wykorzystywana, choć z pewnością nie tak powszechnie. Proeuropejskie nastawienie hiszpańskich parlamentarzystów nie budzi najmniejszych wątpliwości. Dobrze byłoby jednak, gdyby zapewniono im lepsze, bardziej dostępne i osiągalne szkolenia lub wiedzę. W tym zakresie zawsze istnieje możliwość wprowadzenia ulepszeń, jak wskazano poniżej. Z monitorowania prac Wspólnej Komisji ds. Unii Europejskiej (Comité Mixto para la Unión Europea/Comisión Mixta para la Unión Europea) wynika, że Karta nie należy do kwestii, którym komisja ta poświęca najwięcej czasu.

Wspólna Komisja ds. Unii Europejskiej Kongresu Deputowanych Hiszpanii (Wspólna Komisja ds. Unii Europejskiej) mogłaby rutynowo monitorować kwestie związane z Kartą, takie jak przyjmowanie europejskiego prawodawstwa, odpowiednie orzecznictwo itp.

Jeżeli chodzi o wymiar sprawiedliwości, Agencja Praw Podstawowych „uznała, że sądy krajowe odgrywają coraz istotniejszą rolę w zapewnianiu skuteczności Karty”. Znajomość Karty wzrasta wśród sędziów, mimo że dysponowanie taką wiedzą nie stanowi ważnego elementu państwowego programu egzaminowania kandydatów na sędziów. Naukę o Karcie wprowadzono do programu na sesji w 2016 r. w ramach przedmiotu związanego z traktatami dotyczącymi praw człowieka, wraz nauczaniem o Powszechnej deklaracji praw człowieka, pozostałych traktatach ONZ oraz europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Dopiero w 2020 r. Kartę uwzględniono w programie przedmiotu „Prawo Unii Europejskiej”.

Po zdaniu egzaminu wstępnego kandydaci na sędziów biorą udział w warsztatach – ([plan kształcenia](#)) odbywających się w Szkole Sądownictwa i Prokuratury (przy Radzie Generalnej Sądownictwa), aby pogłębić swoją wiedzę na temat kluczowych spraw, takich jak sprawa Familiapress (C-368/95 z dnia 26 czerwca 1997 r.), sprawa

Grogan (C-159/90 z dnia 4 października 1991 r.), sprawa García Avello (C-148/02 z dnia 2 października 2003 r.) oraz sprawa Küçükdeveci (C-555/07 z dnia 19 stycznia 2010 r.). Szczegółowo analizuje się pozostałe kluczowe sprawy związane z Kartą, takie jak sprawa Fransson (C-617/10 z dnia 26 lutego 2013 r.), sprawa Melloni (C-399/11 z dnia 26 lutego 2013 r.), sprawy połączone Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 z dnia 5 kwietnia 2016 r. i C-659/15 PPU z dnia 3 marca 2016 r.) oraz sprawy połączone N.S. i M.E. (C-411/10 z dnia 21 grudnia 2011 r. i C-493/10 z dnia 22 września 2011 r.).

Liczba różnych kursów szkoleń ustawicznych na temat prawa Unii Europejskiej skierowanych do sędziów przez Radę Generalną Sądownictwa wzrosła od 2010 r., ale nie ma żadnych kursów wyłącznie poświęconych zagadnieniu Karty; od 2018 r. Karta stała się jednak głównym tematem kursów poświęconych prawu europejskiemu. Ponadto odbywają się kursy dotyczące praw podstawowych lub wpływu prawa europejskiego na określone gałęzie prawa, głównie prawo administracyjne, prawo społeczne, a także prawo karne.

Narzędzia, które pomagają lepiej zrozumieć Kartę i sytuacje, w których ma ona zastosowanie

Powstaje coraz więcej publikacji i narzędzi wyjaśniających, czym jest Karta i jak należy ją stosować. Poniżej przedstawiono kilka przykładów odnoszących się do różnych uprawnień, poziomów administracji i społeczeństwa obywatelskiego.

Trybunał Konstytucyjny sporządził „[Kompedium orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego prawa Unii Europejskiej](#)” („Prontuario de jurisprudencia del Tribunal Constitucional sobre el Derecho de la Unión Europea”). Sekcję D poświęcono związkowi między konstytucją a Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej. W sekcji tej omówiono takie kwestie jak elementy wspólnej wykładni oraz kolizje przepisów.

Kataloński Instytut Praw Człowieka (Institut de Drets Humans de Catalunya) wraz z Radą Generalną Sądownictwa zorganizował kurs pt. „[Karta praw podstawowych UE dla prokuratorów i pracowników wymiaru sprawiedliwości](#)” („La Carta de los Derechos Fundamentales de la UE para fiscales y miembros de la judicatura”). Kurs poświęcony jest głównie praktyce prawniczej i ma dostarczyć prokuratorom i pracownikom wymiaru sprawiedliwości narzędzi ułatwiających stosowanie ram prawnych w zakresie praw podstawowych, a tym samym upowszechnienie zakresu stosowania Karty.

Wspólnota Madrytu wydała cyfrową publikację pt. „[Europa, której chcemy. 20 kart dla Europy](#)” („La Europa que queremos. 20 Cartas para Europa”). W publikacji tej uwzględniono główne europejskie teksty dotyczące usług i praw, w tym oczywiście Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (s. 20–31).

[Na stronie internetowej hiszpańskiej Generalnej Rady Adwokackiej \(Consejo General de la Abogacía\), będącej organem zawodowym prawa publicznego zrzeszającym stowarzyszenia zawodowe prawników, zamieszczono wyjaśnienie dotyczące stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.](#)

Na swojej stronie internetowej Federacja Stowarzyszeń na rzecz Zapobiegania Wykorzystywaniu Dzieci (Federación de Asociaciones para la Prevención del Abuso Infantil – FAPMI) szczegółowo wyjaśnia informacje potrzebne do zrozumienia [Karty](#). Wyjaśnienie to obejmuje podstawowe informacje, szczegółowy opis oraz obszary tematyczne.

Współpraca z zainteresowanymi stronami w celu promowania stosowania i znajomości Karty praw podstawowych UE

[Wspólnota Madrytu zatwierdziła wprowadzenie przedmiotu poświęconego Unii Europejskiej do programu nauczania](#) szkół średnich, co obejmuje również naukę o Kartie praw podstawowych.

Przykłady inicjatyw pozarządowych promujących stosowanie i znajomość Karty w danym kraju

Hiszpański Komitet Przedstawicieli Osób Niepełnosprawnych (Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad – CERMI), platforma utworzona w 1997 r. w celu reprezentacji i obrony hiszpańskich obywateli z niepełnosprawnościami oraz działania na ich rzecz, wielokrotnie wzywał władze do poprawy egzekwowania praw osób niepełnosprawnych i w tym celu [powoływał się na Kartę](#) w kontaktach z organami krajowymi.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.